duiding

Hennepteelt

duiding

Vlaamse landbouw proeft van 'cannabis'

16 APRIL 2012 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:53

Wanneer een cannabisboer achter de tralies vliegt, dan gaat het niet om één van de 22 Vlaamse landbouwers die vorig jaar hennep teelde. Zij vroegen immers toestemming aan de overheid om de niet-hallucinogene variant van cannabis te mogen telen. Industriële hennep, oftewel kemp, vindt in een brede waaier van producten toepassing. “Kemp was lang een belangrijk economisch gewas omwille van de edele vezel. Vroeger maakte men er vooral touw, textiel, papier en olie van. Vandaag zijn er meer dan 20.000 producten op basis hennep”, vertelt Patrick De Ceuster van Wervel. Kempvoeding vertoefde jarenlang in de clandestiniteit, maar sinds 2011 liggen kempzaden, koekjes, burgers en olie legaal in de rekken van natuurvoedingswinkels. “Ook koeien lusten het, maar het meest veelbelovend is de toepassing als composietmateriaal”, aldus De Ceuster. Het lijkt slechts een kwestie van tijd vooraleer landbouwers hennep ontdekken. Er is dan ook dringend nood aan meer verwerkingscapaciteit.
Het verschil tussen cannabis en industriële hennep zit hem in het THC-gehalte. Landbouwers mogen alleen henneprassen zaaien die geen psychoactieve, hallucinerende werking hebben. Van de hennepvariëteiten op de Europese rassenlijst is geweten dat het gehalte tetrahydrocannabinol (THC) van de bloeiwijze van de plant maximaal 0,2 procent bedraagt. Het THC-gehalte van cannabisplanten die een roes veroorzaken, ligt 50 tot 100 maal hoger.

Een landbouwer die zich schikt naar de teeltvoorwaarden van de overheid en de nieuwsgierige blikken van voorbijgangers voor lief neemt, ontdekt met hennep een gewas met een schier eindeloze reeks toepassingen. In onze buurlanden is men al langer overtuigd van de mogelijkheden die hennep biedt als grondstof voor industrie, voeding, veevoeder en energie. Zo is Frankrijk met circa 9.000 hectare veruit de grootste Europese hennepproducent. Ook in Duitsland en Nederland wordt meer dan 1.000 hectare hennep geteeld. Het totale areaal in de Europese Unie varieert naargelang de bron van 10.000 tot 18.000 hectare industriële hennep.

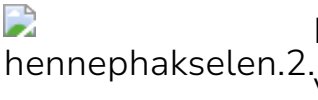
Inagro, het onderzoeks- en adviescentrum voor land- en tuinbouw te Rumbeke-Beitem, acht het mogelijk om een lokale hennepketen in Vlaanderen uit te bouwen op voorwaarde dat telers, verwerkers en handelaars gaan samenwerken. Net als vorig jaar begeleidt Inagro enkele West-Vlaamse landbouwers die hennep telen. “Naast één melkveehouder die hennep als structuurrijk ruwvoeder voor de koeien zal aanwenden, zullen acht West-Vlaamse landbouwers het hennepstro verkopen aan een vezelverwerker. In tegenstelling tot het eerste testjaar zullen we bij die acht nu ook het zaad oogsten om de rendabiliteit te verhogen”, zegt Emilie Snauwaert, projectingenieur bij Inagro.

Lees ook:

Teelthandleiding hennep (Inagro)

Tussen zaai en oogst vergt hennep geen werk. “Zelfs op een schrale grond kan hennep zonder kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen hoge opbrengsten halen”, verzekert Snauwaert, die zelfs een toepassing als biosanering mogelijk acht aangezien hennep ook groeit op gronden die met zware metalen vervuild zijn. Op natte, verdichte gronden laat hennep het evenwel afweten. Dankzij een snelle jeugdgroei en planten die één tot vier meter groot worden, blijft het perceel zonder de inzet van herbiciden onkruidvrij. Plagen en ziektes komen nagenoeg niet voor. Door hennep op te nemen in de teeltrotatie, verbetert de bodemstructuur en verhoogt het koolstofgehalte in de bodem.

Hennep is niet alleen een verrijking voor de teeltrotatie in de landbouw, ook het milieu zou er wel bij varen.“Hennep is naast luzerne het enige landbouwgewas dat een positief effect op de biodiversiteit kan claimen”, zegt Patrick De Ceuster van Wervel, de Werkgroep voor een Rechtvaardige en Verantwoorde Landbouw. “Verwerkt men hennep tot bouwmateriaal, dan houdt het bovendien 50 procent meer CO2 vast dan hout.”

hennephakselen.2.

In augustus en september is het oogsttijd. Wie zowel stro als zaad van een dubbeldoelras wil oogsten, wacht tot eind september en moet in een eerste fase met een gewone maaidorser het bovenste deel van de stugge planten afrijden en dorsen. Om het zaad te kunnen bewaren, moet het nog dezelfde dag gedroogd worden. Na het dorsen van het hennepzaad wordt het stro in een tweede werkgang gemaaid. Op vraag van de vezelverwerkers wordt het stro meestal in stukken van 60 cm gehakseld. In onze

buurlanden doen henneptelers beroep op een loonwerker die in het bezit is van een hennepoogstmachine. Dit kan een maïshakselaar met aangepast voorzetstuk zijn. Inagro huurde vorig jaar noodgedwongen een dergelijke oogstmachine in Nederland, maar het goede nieuws is dat twee Waalse loonwerkers de investering zouden overwegen. Om hennep te oogsten als (gezond) ruwvoeder voor de koeien, volstaat mits de nodige voorzichtigheid een gewone maïshakselaar.

hennepschudden_I

Net zoals vlas moet hennepstro drogen en 'roten' op het veld. Door UV-straling en de regelmatige afwisseling van uitdroging en bevochtiging komen de scheven los van de vezels. Vervolgens wordt het hennepstro in balen geperst en afgevoerd naar een verwerker die het stro schoont tot vooral de vezel overblijft. Die vezel kan dienen voor de productie van papier, textiel, isolatiemateriaal of is een alternatief voor glasvezel in vezelversterkte composieten zoals gebruikt in de auto- en fietsindustrie of voor de productie van tennisrackets. Eén hectare hennep levert twee- tot driemaal meer vezels op dan een vlasakker van vergelijkbare oppervlakte en de trekkracht van de hennepvezel is ook groter dan van vlas.

hennepstro&vezel_

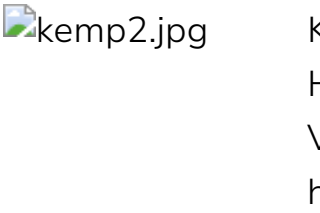
In Vlaanderen is vlasteler en -verwerker Galle Linen te Wielsbeke momenteel het enige bedrijf met een verwerkingslijn die geschikt is voor hennepstro. De oogst van 2012 kan daar zeker nog terecht, maar het bedrijf heeft nog niet beslist wat daarna met de productielijn zal gebeuren. Waalse en enkele Vlaamse boeren verkopen hun hennepstro aan ChanvrEco in de provincie Luik. Dat bedrijf is gespecialiseerd in de verwerking van hennepstro tot natuurlijk isolatiemateriaal voor gebouwen. De scheven, het houtig materiaal dat van de vezels gescheiden wordt, vinden toepassing als stalstrooisel of als grondstof voor houten platen. "Scheven zijn bijzonder geliefd bij pluimveehouders omdat het een erg gezond stalstrooisel voor de kippen is", weet De Ceuster.

Lees ook:

Brochure industriële hennep (Inagro)

Van het zaad kan visvoeder, vogelzaad of perskoek voor rundvee gemaakt worden, maar een bedrijf als MolGreen te Eeklo brengt onder de merknaam Hemp Food ook diverse voedingsproducten op basis van hennep op de markt. Kempvoeding heet erg gezond te zijn omdat hennepzaad rijk is aan essentiële omega 6 en omega3-vetzuren in

een goede verhouding. “Het bevat bovendien het zeldzame maar gezonde gamma-linoleenzuur GLA dat in natuurvoedingswinkels vaak als supplement wordt verkocht”, aldus De Ceuster. Het zaad bevat 30 tot 35 procent olie. Daaruit ontwikkelde MolGreen een ganse cosmeticalijn. In Leuven opende landbouwer Peter De Herdt in 2006 de winkel Hempmade waar naast henneptextiel ook lichaams- en verzorgingsproducten op basis van hennepolie worden verkocht.

kemp2.jpg

Kempvoeding dook in feite pas in 2011 op in de winkelrekken. Hoewel het al langer toegelaten was in onze buurlanden, hield het Voedselagentschap lang de boot af. “De schrik dat kempvoeding hallucinogeen zou werken, zat er goed in”, aldus De Ceuster, “want de normen voor het THC-gehalte lagen zelfs onder de detectielimiet van de labo’s.” In de praktijk kon een winkelier dus geen toelating tot verkoop bekomen en haalde het Voedselagentschap kempvoedingsmiddelen uit de rekken.

Wervel pikte het niet dat de consument de keuze voor gezonde, ecologische voedingswaren werd ontzegd en vond steeds meer bijval in zijn pogingen om de overheid op andere ideeën te brengen. Zo waren de sectorfederatie van de voedingsindustrie in België (FEVIA) en de ketenorganisatie van de biologische landbouw en voeding (BioForum) partners van Wervel bij de organisatie van een studiedag in Brussel over kempvoeding. De FOD Volksgezondheid maakte vorig jaar een eind aan de onzekerheid door voedingswaren toe te laten die minder dan 10, 5 of 0,2 mg THC per kg bevatten voor respectievelijk olie, zaad en andere van hennep afgeleide producten.

hennepzaad_Werv

De premature Europese markt voor voedingsmiddelen op basis van hennepzaad groeit. De vezel vindt vooral afzet naar de papierindustrie die er sigarettenpapier en filters van maakt. Hennepvezel is ook een geliefde grondstof voor isolatie- en composietmateriaal. De interesse voor hennep als vervanger van katoen komt vooral uit China en Canada. Vorige zomer zorgde Wervel voor een primeur in Vlaanderen door uit te pakken met de ‘cannabizondergoed’ lingerie modeshow. Kemp produceert naar verluidt vier keer meer textielvezels dan katoen. Bovendien draagt kemptextiel aangenamer omdat het uitstekend vochtregulerend werkt.

Maar nog het meest gelooft Wervel dat hennep in Vlaanderen uitgroeit tot een belangrijke grondstof voor composietmateriaal. “De chemische industrie en knowhow zijn in Vlaanderen aanwezig, de auto-industrie en bouw als afnemer evenzeer. Hennep kan in een aantal toepassingen staal vervangen wanneer dat metaal schaars en duur wordt en zal ook gebruikt worden om elektrische wagens lichter te kunnen bouwen.

Kalk-hennephuizen hebben een veel kleinere milieu-impact. Ze verbruiken minder energie zowel bij de constructie als voor de verwarming van het huis. Bovendien leveren ze minder bouwafval op.” In Nederland vind je hennep zelfs al terug in USB-sticks, paaltjes langs de fietspaden en in elektrische scooters.
Meer info: European Industrial Hemp Association of contacteer Inagro & Wervel

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada